

Resultat PFAS brunnsvatten

ylva.a.persson@trafikverket.se <ylva.a.persson@trafikverket.se>

Tis 2024-06-25 15:28

📎 2 bifogade filer (251 kB)

Brev till brunnsägare juni 2024.pdf; Forklaringar till analysresultat for brunnsvatten.pdf;

Hej,

Bifogat finns resultat från analys av vatten från brunn inom Västra Skogsstigen 37. Brunnen har getts provbeteckning PrBr 21.

I brunnen fanns mätbar PFAS4-halt motsvarande 3 ng/l, halten är lägre än riktvärde om 4 ng/l. Brunnen ingår i pågående kontrollprogram och ny provtagning sker under kvartal 3.

Med vänlig hälsning

Ylva Persson

Miljöspecialist Föreade områden

ylva.a.persson@trafikverket.se

Direkt: 010-123 27 87

Mobil: 070-724 70 08

Trafikverket

903 30 Umeå

Besöksadress: Storgatan 60

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

[Facebook](#) | [YouTube](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#)

Trafikverkets interna konfidentialitetsnivå: 2 Intern

Ärendenummer
TRV 2021/27816
Motpartens ärendenummer
[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum
2024-06-24

Konfidentialitetsnivå

Mottagare
[Mottagare]

Kopia till
Trafikverket, Diariet
Länsstyrelsen Jönköping,
Jönköpings kommun, Diariet

Information till brunnägare runt Jönköpings flygplats

Trafikverket har undersökt föroreningsituation runt brandövningsplatsen, bland annat i brunnar, sedan 2018. År 2022 utökades provtagningen till att omfatta samtliga enskilda brunnar längs västra Västersjön. Orsak till provtagning är att några brunnar är påverkade av PFAS-förorening som sprids från brandövningsplats vid flygplatsen. Under vintern 2023/2024 konstaterades att mätbara halter av PFAS även fanns i brunnar i Lomsjö respektive Sandseryd. En utökad kartläggning påbörjades och under maj 2024 har totalt 31 nya brunnar provtagits och analyserats för att klargöra om PFAS-förorening i grundvatten finns inom ett större område än tidigare utredningar visat. Provtagning har även skett i brunnar längs Västersjön, som sedan tidigare ingår i ett kontrollprogram.

Bifogat till detta brev finns resultat för din brunn. Resultat består av en rapport från laboratoriet med resultat av PFAS-analys och så kallade allmän kemiska parametrar för dricksvatten. Analysrapporten består av fem sidor, nederst på sida 2 är summa PFAS4 (EU EFSA) gulmarkerat. I notering till analys (sida 5) finns laboratoriets bedömning om vattnet är tjänligt med avseende på allmän kemi. Det finns även en broschyr från laboratoriet som beskriver allmän kemiska parametrar.

Brunnar längs Västersjön visar liknande föroreningsnivåer som uppmätts tidigare. Fyra brunnar har en halt över 4 ng/l och för dessa rekommenderas att dricksvatten hämtas från dricksvattenkiosk enligt tidigare information.

Merparten (25 stycken) fastigheter i Lomsjö och Sandseryd visar inga mätbara PFAS-halter. Inom tre fastigheter uppmättes halter mellan 0,25 ng/l till 1,1 ng/l, som med god marginal är lägre än det nya riktvärde som analyssvaren jämförts med. Inom tre fastigheter uppmättes halt i intervallet 4,1-5,2 ng/l, som är en halt nära det nya riktvärdet.

Tyvärr är mätbara halter av PFAS vanligt i dricksvatten. För att ge en bakgrundsinformation om hur det ser ut med innehåll av PFAS i dricksvatten på andra håll i landet kan nämnas att Livsmedelsverkets kartläggning av PFAS-halter i dricksvatten från 74 stycken vattenverk visar att 21 stycken har PFAS-halt över 5 ng/l. Dessa vattenverk tillgodoser cirka 3,4 miljoner svenskar med dricksvatten.

Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, EFSA, fastställde hösten 2020 en bedömning av hur mycket PFAS som betraktas som säkert att få i sig varje vecka hela livet

Ärendenummer
TRV 2021/27816
Motpartens ärendenummer
[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum
2024-06-24

utan hälsorisker. Detta gäller för summan av fyra olika PFAS-ämnen tillsammans (PFOA, PFNA, PFOS och PFHxS), som i analysprotokoll redovisas "Summa PFAS₄ (EU EFSA)".

Med utgångspunkt från EFSA:s bedömning har Livsmedelsverket tagit fram ett gränsvärde för dricksvattenproducenter, såsom kommunala vattenverk, vilket blir styrande från 1 januari 2026. Alldeles nytt, sedan juni 2024, är även ett riktvärde för enskilda brunnar. Både rikt- och gränsvärde är 4 ng/l summa PFAS₄ (EU EFSA). Livsmedelsverket beskriver i rapport att i enskilda brunnar som används under del av året kan högre halter vara acceptabla (Livsmedelsverkets rapport 2024 nr 3).

Trafikverket använder riktvärde 4 ng/l vid bedömning av påverkan på enskilda brunnar runt Jönköpings flygplats.

För mer information om PFAS och gränsvärden, se Livsmedelsverkets hemsida (www.livsmedelsverket.se, fullständiga länkar finns i slutet av detta brev).

Undersökningens fortsättning

Trafikverket önskar att ni ger möjlighet att provta de brunnar som visat mätbar PFAS-halt vid ytterligare ett tillfälle 2024. Vi kommer att kontakta de brunnsägare som berörs inför provtagning.

Vid frågor om föroreningsituation återkom gärna till:

Trafikverket, Ylva Persson, Miljöspecialist förorenade områden
Telefon 010-123 27 87, e-post: ylva.a.persson@trafikverket.se

Länsstyrelsen i Jönköpings län, Paula Nilsson, Förorenade områden
Telefon: 010-223 64 15, e-post: paula.nilsson@lansstyrelsen.se

Länkar till Livsmedelsverkets och Länsstyrelsens hemsida

Livsmedelsverkets kartläggning av PFAS i kommunalt dricksvatten. L 2021 nr 21 - Kartläggning av per- och polyfluorerade alkylsubstanser (livsmedelsverket.se)

Information om PFAS: <https://www.livsmedelsverket.se/livsmedel-och-innehall/oonskade-amen/miljogifter/pfas-poly-och-perfluorerade-alkylsubstanser>

Nya riktvärden för PFAS och giftiga metaller i dricksvatten från egna brunnar. L 2024 nr 3. (livsmedelsverket.se)